

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput Primum. a Gregorius Generali Synodo præsidens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

NOTÆ.

1. ^a [Innocent.] Ita legitur in tertia collectione, sub tit. de accusat. cap. 7 ex quo textum transcribo; sed legendum est, ut habetur in hac sexta collectione Zamorensi, Segoniensi, & Abulensi Episcopis; nec est cur textus hic tribuatur Honorio III. ut aliqui voluerunt, cum non reperitur in ejus quinta compilatione, & extet in tertia collectione Epistolarum Innocentii III.
2. ^b Zamorensi.] D. Petro videlicet, qui his prioribus annis Innocentii III. floruit: de qua Diocæsi egi in cap. 5. de supplenda neglig.
3. ^c Segoniensi.] D. Petro Michaeli, qui etiam à suis Clericis fuit falsò accusatus, ut refert Egidius Gonzalez in teatro ipsius Ecclesia, in ejus vita. De hac Ecclesia egi in cap. 6. de integrum restit.
4. ^d Abulensi.] Benedicto I. hujus nominis. De hac Diocæsi egi in dicto cap. 5. de supplenda neglig.
5. ^e Palentino.] D. Alderico videlicet, qui floruit in Ecclesia eximiiis virtutibus præditus usque ad annum 1208. adeoque sanctimoniam claruit, ut in ipsa Ecclesia reverenter serventur sandalia ipsius, cum hoc titulo: Sandalia S. Alderici, ut refert Egidius Gonzalez in teatro ipsius Ecclesia. De ea Ecclesia egi in p. 6. de in integrum restit.
6. ^f Legion.] D. Petro Munniz, qui postea fuit Compostellanus Præsul; ut in histor. ipsius Ecclesie Compost. refert Egidius Gonzalez fol. 93. De ea Ecclesia egi in cap. 6. de in integrum restit.
7. ^g Vallebona.] Vallisbona, vulgò Valbuena, Monasterium est Ordinis Cisterciensis in Diocæsi Palentina, sexto lapide ab Urbe Vallis-Oleti, quam fundavit Comitissa Stephania sub cura Episcopi Palentini: ejus originem & progressum refert Marique tom. 2. annal. Cisterc. anno 1151. capite undecimo.
8. ^h Matiplana.] Legendum est Maraplana, quod Monasterium vulgò dictum Marallana, est Ordinis Cisterciensis in Diocæsi Palentina, quinto lapide à Vallis-Olelo, tertio ab Emerita Augu-

sta; vulgò Medina de Rioseco, constructum anno 1171. cujus historiam latè refert Manrique tom. 3. annal. anno 1174. cap. 6.

i Purgaverit.] Convincitur quis de calumnia secundum quosdam eo ipso, quod non probat, quod intendit, ut doceri videtur in cap. calumniator, cap. qui non probat 2. quest. 3. l. 1. Cod. de advocat. divers. judic. l. 3. §. idem Divus, de testibus, l. 1. in fine Cod. de famosis libel. l. si quis ad se, Cod. ad leg. Jul. de vi, l. non ignoret, Cod. de fructibus, & lit. expens. Sed non est ita, quia non protinus calumniari videtur, qui non probat quod intendit; undè ejus rei inquisitio fieri debet, quàm mente ductus ad accusationem processit, & tunc condemnabit eum Jdex, vel absolver, ex traditis proximo commentario. Quatenus autem in præfenti denunciator ob calumniam puniatur, cum regulariter ipse subscribere non teneatur expostui in c. super his, de accusat.

k Prelatorum.] Ideoque licet tantummodo delator esset, punitur ob calumniam. Facit Theodoricus Rex apud Cassiodor. lib. 1. variar. epist. 9. ibi: Tutâ est conditio subjectorum, ubi vivitur sub aequitate regnantium; nec dubio decet rumore trahi, à quo debent non mutanda constitui; fidem si quidem rerum à ratione colligimus (qua nunquam desiderantibus absconditur, si suis vestigiis perquiratur); atque ideo, quod Beatiudini vestre gravissimum esse confidimus, præfenti tenore declaramus, Augustane Civitatis Episcopum proditoris patriæ falsis criminationibus accusatum: qui à nobis honori pristino restitutus, jus habeat Episcopatus omne quod habuit; nihil enim in tali honore temerariâ cogitatione præsumendum est, ubi si propositio creditur, etiam tacitus ab excessibus excusatur. Manifesta proinde crimina in talibus vix capiunt fidem (quidquid autem ex invidia dicitur, veritas non putatur.) Volumus enim impugnatores ejus legitimâ pœnâ percellere: sed quoniam ipsi clericatus nomine fungebantur, ad Sanctitatis Vestre judicium unctâ transmittimus ordinanda, cujus est & aequitatis moribus talibus imponere, quam novimus traditionem Ecclesiasticam esse sto dire.

TITULUS III.

De Simonia, & ne aliquid pro spirituali exigatur, vel promittatur.

CAPUT PRIMUM.

^a Gregorius Generali Synodo præfidens.

Ntiquam Patrum Regulam sequens, nihil unquam de ordinationibus accipiendum esse constituo, neque ex ^b datione pallii, neque ^c ex traditione chartarum, nec ex ea, quam nova per ambitionem simulatio invenit, appellatione ^d pastelli. Quia enim ordinando Episcopo ^e Pontif. manum imponit, Evangelicam verò lectionem Minister legit, confirmationis autem ejus Epistolam ^f Notarius scribit, sicut Pontificem non decet, manum quam imponit vendere, ita Minister, vel Notarius non debet in ordinatione ejus vocem suam, vel calamum venundare. Pro ordinatione verò, vel pallio, seu chartis,

chartis atq; pastello, eundem qui ordinandus, vel ordinatus est, omninò aliquid dare prohibeo. Ex quibus prædictis rebus, si quis hiac aliquid commodi appellatione exigere, vel deferre fortè præsumperit, in districto Dei omnipotentis examine reatui subiacebit. Is autem qui ordinatus fuerit, si non ex placito, neque exactus, neque petitus post acceptas chartas, & g pallium aliquid cui libet ex Clero gratiæ tantummodo causâ dare voluerit, hoc accipi nullo modo prohibemus; quia ejus oblatio nullam culpæ maculam ingerit, quæ ex accipientis ambitu non processit.

NOTÆ.

1. a **Gregorius.**] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc titulo, cap. 1. Gratianus in cap. 3. 1. qu. 2. tribuit textum hunc Urbano, Hallier. de sacris elect. sect. 7. art. 7. §. 5. ait deductum esse ex Synodo Romana celebrata à Gregorio VII. sed verus auctor hujus textus est Gregorius Magnus in Synodo Romana anno 5. Pontificatus ipsius celebrata, tempore Mauricii, Tiberii & Theodosii Imperatorum, ubi can. 5. reperitur textus hic prout eum transcribo ex ipso Concilio. Etiam reperitur inter opera ipsius Gregorii lib. 4. Epist. 44. occasionemque hujus canonis ita narrat Joannes Diaconus in vita sancti Gregorii lib. 3. c. 5. Cum vero quosdam cognosceret ad evitanda simoniace hæresis crimina pestifera negociationis munera pastellæicum callide vocitasse, ac hujusmodi mutatio nomine suæ cupiditatis avaritiam velle contegere, prudentissimus Doctor Gregorius sententiam, quam in primordio sui Pontificatus coram Synodo promulgaverat, iterato protulit, dicens: Antiquam, &c. Hæc prior Gregorii constitutio extat lib. 4. Registr. epist. 55. & in cap. 3. 100. dist. & juxta eam variis Prælati scripsit idem Gregorius lib. 4. epist. 51. 53. 55. & 56. lib. 5. epist. 1. lib. 7. cap. 5. 113. 114. lib. 9. epist. 40. 51. 54. lib. 11. epist. 46.
2. b **Datione pallii.**] Idem Gregorius lib. 4. epist. 55. ad Joannem Episcopum Corinthiorum, relatus in cap. novii, 100. dist. expressè prohibet, aliquid accipere pro pallio: notavit Coqueus in antimorn. part. 1. ad pag. 31. f. l. 114. Undè cum sanctus Bonifacius in Concilio Liptinensi celebrato anno 743. falso nuntio a cepisset, quod pro palliis concedendis duobus Archiepiscopis Germaniæ pecuniam Zacharias Pontifex accepisset, statim literis suis ipsum Pontificem redarguit simoniacæ labis: sed ei mitissimè respondens Zacharias epist. 8. asserit, nihil tale se cogitasse, cum nec etiam pro ipsis rescriptis, ac diplomatis, quæ ab ejus serinio procederent, contuisset aliquid exigi, quin potius anathematizasse se omnes, quicumque ausi essent donum Spiritus sancti vendere. Refert Baronius dict. anno 741. Leo II. sedens anno 682. constitutionem edidit, quam Anastasius scribit Archivio inclusam esse, ut qui ordinatus esset Archiepiscopus, nihil pro usu pallii perfolveret. Alia tradit Roufféhus lib. 5. hist. Pont. jurisd. cap. 3.
3. c **Traditione chartarum.**] Id est pro expeditione literarum ordinationis, quas Presbyteri à suis ordinatoribus accipiebant, juxta Conc. Afric. c. 89. Deinde placuit, ut quicumque deinceps ab Episcopis ordinantur, per provincias Africanas literas accipiant ab ordinatoribus suis manu eorū subscriptas, continentibus Consulem, & diem, ut nulla alteratio de posterioribus, vel anterioribus oriatur.
4. d **Pastellis.**] Temporibus Gregorii Magni, cum tot Ecclesiæ legibus, & ab ipso Pontifi e specialiter prohibitum esset pro ordinibus conferendis aliquid ministrum ordinantem ab ordinatis recipere, cœpit introduci consuetudo, ut nomine pa-

stus seu pastelli ordinatorum ab ordinandis aliquid exigent: quam consuetudinem simoniæ labem continentem, & ex radice avaritiæ ortam damnavit Gregorius in præfenti canone, & postea eundem morem improbarunt Paschalis in cap. si quis objecerit 10. q. 3. ibi: Ne quis pastum, vel pastellum ante, vel post ordinationem, beneficii iurè Ecclesiastici possessionem solvat Innocentius II in c. final. 1. q. 3. ibi: Nec pro pastu, nec sub obreatu alterius consuetudinis ante, vel post à quoquam aliquid exigatur, vel ipse ordinatus dare presumat, quoniam simoniacum est. Et ita pastelli appellatione in præfenti comprehenditur omne, quod prætextu pastus ordinator ab ordinato exigitur, ut exponunt Hallier. de sacris elect. sect. 7. art. 6. Vossius de viuis sermonum lib. 3. cap. 33. e Pontifex manum imponit.] Raymundus posuit Episcopus, ut ita generalior faceret præfentem prohibitionem ad omnem ordinationem; cum Gregorius ageret tantum de consecratione Episcopi, in qua Pontifex, vel Episcopus consecrator manum imponit super caput consecrandi, ut probant Hallier de sacris elect. cap. 9. §. 3. num. 6. Diana part. 12. de consecrat. Episcoporum. resol. 18. quivarias rationes hujus manus impositionis adducunt, & in ea consistere materiam consecrationis Episcopalis, pluribus relatis post Hilarium defendit Diana ubi supra, resol. 18.

6. f **Vel Notarius.**] Consonant Zacharias supra citatus epist. 8. ibi: Cum nec pro rescriptis, nec pro diplomatis, quæ ab eius serinio procederent, aliquid exigi consuevisset. Concil. Buirricense can. 3. apud Lemovic. actione 2. ibi: Episcopi de sacris ordinibus manus non accipiant, nec aliquis loco eorum, nec aliquis de subiectis eorum si ut pro scribendis nominibus ordinatorum solebant scriptores pretium accipere. Sed circa notarios literas dimissorias, & testimoniales scribentes, jam communiter placuit distinguendum esse, an salarium habeant publicè constitutum ab Ecclesia seu ab Episcopo, vel nullum salarium habeant. Ut Primo casu nihil recipere possint pro hujusmodi chartis, secundo verò casu saltem per modum stipendii, non pretii (nam actiones istæ, ut potè spiritualibus annexæ, vendi non possunt) moderatam quandam pecuniam summam exigere valent, quam taxarunt Concilia Ravennat. 2. temporibus Clement. V. rubric. 32. ibi: Item cum indebita exactioes à notariis, & sigilliferis Dominorum Episcoporum taxentur, & moderentur in omnibus, præsertim in ordinationibus, ut ultra duos venetos non possint accipere pro scriptura, charta, scheda, cera, & sigillo: & si querela super hoc in medium prodierit, ipse notarius officialis suspendatur in d. Curia Episcopali usq; ad aliud provinciale ab officio suo. Ravennat. 4. sub Joan. XXII. rubric. 24. In Concil. Palentino à Guillelmo A. S. Legato celebrato temporibus Joan. XXII. ibi: Ordinati, si post receptionem ordinis pro scriptura, labore, charta, & cera aliquid offerre voluerint, hoc accipi minime prohibetur; ita tamen, quod gratuita oblatio summam quinque maravedinorum usualis moneta aliquatenus non excedat; à pauperibus autem,

rem, aut nihil, aut minus recipiat pro prædictis. Et paulò post: *Nec Notarius seu scriptor quicquam nisi moderatè, exigat pro collationis literis, & sigillo.* Tolet. sub Clem. VI. *tit. de simo.* Tolet. sub Sixto IV. ibi: *Notarii vero pro literis ordinu 10 tantu maraperinos recipere debeant, & si contra fecerint, quod receperint, duplicatum restituant, sequenti Conc. applicandum.* Trid. *sess. 21. de reform. c. 1.* Et ita cum tot Conciliis concessum sit notariis salarium non habentibus aliquid recipere pro prædict. literis, ullam simoniam in tali receptione non committunt. Docuerunt Suarez *lib. 4. de Simonia, to. 1. de Relig. cap. 10.* Binsfeldius in *presenti, q. 1.* Gibal. *de simonia, q. 1. consecr. ar. 12.* qui etiam resolvunt, non teneri Episcopum constituere salarium suo notario, sed posse juxta consuetudinem receptam in ea Diocesi illi permittere prædictum stipendium: & etiam docent, quod quando notarius accipit plus pro testimonialibus Presbyteratus, quam Diaconatus, Simoniam committit. Ratio est, quia tunc taxatur, & venditur dignitas ordinum, quæ vendi, taxari vè non potest; notario verò nihil competit, nisi ratione laboris, qui æqualis est respectu omnium ordinum.

g *Pallio.* Archiepiscopis tradendo à Pontifice, juxta adducta in *c. de auctorit. & usu pallii*; unde deducitur, Romanum Pontificem simoniam committere, si rem spirituales, vel ex sua natura, vel ex divina, aut Ecclesiastica institutione sacram vendat, licet pœnis simoniaci non teneatur, ut probat Gibal. *de simonia, q. 4. consecr. 5.* & distinctione adducta inter casum, in quo simonia committitur à jure divino, & cum tantum à jure Ecclesiastico, exponit Binsfeldius in *presenti, q. 1.*

h *Nullò modo prohibemus.* Consonat textus in *c. et si quaestio, hoc tit. c. quicquid, q. 1. c. ut culogias, 19. dist. Idem D. Gregor. lib. 4. *regestr. epist. 44.* Concil. Brachar. *2. can. 7.* ubi PP. permittunt, quod parentes infantium baptizandum voluntariè offerant pro suo voto, *c. dilectus 2. de simonia*, ibi: *Illud gratanter recipi poterit, quod fuerit sine taxatione gratis oblatum.* Etcap. tua nos, hoc titulo. Hinc D. Hieron. relatus in *c. judices, 1. q. 1.* Samuelem, quavis ob acceptum propheticum oraculum Saul illi quartam partè sicuti donaverit, à simoniæ labe excusat, eo quod cum modici valoris esset illa pecunia, in grati animi significationem dari, & in memoriam gratitudinis accipi solum videretur; quæ enim post ordinationem dantur, nullo præcedente pacto, nulla turpi conventionè præmissa, judicium eligentis, seu ordinantis, nullatenus corrumpere poterunt, ideoque gratitudinis, & honorari videntur esse testimonia, non pretii pro ordinatione dati argumenta. Si autem munus quodcumq; ante ordinationem persolvatur, facile simonia præsumitur, quia ut ait Innoc. III. in *c. in tantum, hoc tit.* expressius exprimit venditionis speciem, qui prius recipit pretiù, quam rem conferat pretiosam: quæ suspicio cessat cum post ordinationem modicum munus accipitur. Quam doctrinam confirmat Cyril. Alexand. *lib. 12. de adorat. in spiritu*, qui affectit Sacerdotes nihil accipere debere nisi post Sacramenti collationem. Quod Mosaicæ legis præcepto relato *Levit. c. 7.* significari docet, ut potè quo Sacerdotes non nisi ex reliquiis sacrificii epulari jubebantur, ideoque filii Heli, ut habetur *lib. 1. Reg. cap. 2.* graviter peccasse dicuntur, quòd carnes carperent antequam Domino offerrent. Nec contrarium docuit D. Basil. in epistola canonica ad Episcopos sibi subditos, apud Balsam. & habetur *tom. 2. operum ejus*, ibi: *Quod est eorum artificium, dicam; existimant enim se non peccare, quòd neq; si-**

mul accipiant, sed post ordinationem capiant. Capere autem quòdcumque, est capere. Eadem iisdem ferè verbis habentur in epistola Tharasi Constantinopolitani ad Hadrianum Sum. Pontif. quorum quidem sententiæ de muneribus alicujus momenti videntur mihi intelligendæ. Certum enim est, in praxi valdè differre, post ordinationem, & aliquid ante ordinationem, quòd sit alicujus momenti, accipere; in hoc siquidem simoniæ suspicionem jure fundari, semperque mali speciem delitescere, in illo secus apparet: magni tamen valoris munera, etsi post ordinationem spontè oblata sint, non tamen spontè oblata præsumi, sed suspicionem inducere, quasi antea oblata fuerint, experientia docet. Undè in iis, sive antè, sive post ordinationem dentur, licet quoad rem sit differentia, tamen quoad suspicionem vix aliquam reperiri, verisimile est. Vel etiam dici potè, quòd cum aliquid modicum datur gratuito, attendenda est intentio, an principaliter referatur ad ordinis collationem, ita ut tanquam precium ipsius detur; an verò nullà habità relatione ad ordinationem: nam primo casu simonia committitur, & procedunt Basil. & Tharasi supra relati. Quæ Tharasi auctoritas extat in *c. eos, q. 1. Quare in hac ambiguitate, & ut omnis penitus simoniæ species vitaretur, prohibitum fuit etiam post ordinationem aliquid ab ordinatis recipi, c. si quis objecerit, 1. q. 3. Innoc. II. in Synod. Rom. *can. 2. Conc. Tolet. sub Sixto IV. celebratum anno 1473* ibi: *Ordinationum collatio gratis à Sanctis Episcopis est concedenda, cum præcipuè Ordo sit Sacramentum spirituale. Præcipimus igitur universis Episcopis nostra Provincia, ut pro conferendis ordinibus quibuscumque nihil penitus ante, vel post, seu cum eisdem ordinibus celebrant, exigant, seu recipiant.* Trid. *sess. 25. de reform. c. 1.* prosequuntur Hallierius *de sacris collect. d. scilicet 7. art. 5.* Binsfeld. in *c. et si quaestio, hoc tit.* Gibal. *de Simonia, q. 18. consecr. 2.**

COMMENTARIUM.

Licet in præsentis Epistola agat B. Greg. de consecratione Episcopi, tamen ex ea, prout jacet in hac sexta collectione, DD. deducunt Episcopum nihil pro ordinatione recipere posse, nec ministros aliquid temporale exigere. Sed juxta Gregor. mentem conclusionem ita deducimus: Pro Ordine conferendo minister, vel ejus Notarius nihil temporale exigere possunt. Probat eam textus in *can. 21. aliàs 28. Apost. c. qui studet, c. reperuntur*, cum aliis quam plurimis compilatis à Gratian. in *caus. 1. q. 1. c. 1. q. 5. Synod. Nicæna 2. can. 5. Qui donatione auri ordinaverunt in Ecclesia ultimum gradum habeant, & sui ordinis si perseverant, pœnis corrigantur.* Et *can. 19. Episcopus, Præpositus, Clericus vel cessent à simonia in datione ordinum, vel susceptione monachorum, vel deponantur.* Aurel. *2. can. 3. Ne quis Episcopus pro quibuslibet causis, vel Episcoporum ordinationibus, caterorumq; præsumat Clericorum aliquid accipere, quia Sacerdotem nefas est cupiditatis venalitate corrumpi.* Turon. *2. can. ult. Nullus Episcoporum de ordinationibus Clericorum præmia præsumat.* Cabil. sub Carolo, *can. 16. Statuimus, ut sicut pro dedicandis Basilicis, & dandis ordinibus nihil accipiendum est, & c. Aquigr. 2. sub Ludov. Pio, p. 1. c. 5. ibi: Nullus Episcoporum, vel ministrorum ipsorum deinceps pro distributione sacrorum Ordinum, & c. aliquid exigere præsumat.* Bituric. apud Lemovic. *act. 2. Episcopi de S. Ordibus munus non accipiant.* Picta. vien. *can. 4. Nullus Episcopus pro Sa. Ordibus, vel pro Eccles. benedictionibus munus accipiat.* Brachar. *2. can.*

9.
Conclu-
sio tra-
ditur, &
reba-
tur.

2. can. 3. De ordinatione Clericorum Episcopi munera nulla accipiant. Brachinon. 2. can. 1. Tolet. 6. can. 4. Brachar. 3. can. 7. Feroiul. can. 9. Meldense can. 45. Tolet. 8. can. 3. Urbanus II. in Concil. Placent. can. 8. Synodus. Rom. sub Gregor. II. Synodus Rom. sub Nicolao II. Synod. Rom. sub Innoc. II. sexta Synodus Trul. can. 6. quorum canonum, & aliorum verba refert Ant. Aug. lib. 4. tit. 52. & lib. 6. tit. 47. & 48. & lib. 8. tit. 36. & lib. 28. tit. 31. Salegustad. can. 3. Item in Episc. de S. Ordinibus munus non accipiant, neq; aliquis de subiectis eorum, sicut pro scribendis nominibus ordinandorum solebant scriptores pretium accipere. Colonienſe anno 1536 cap. 28. Nolumus, ut ab inicitariis quidquam, vel sigilli nomine à Vicariis nostris in Pontificalibus exigatur; sed tantum scribarum earum literarum, quae formate appellantur, unus albus solvatur. Roman. sub Benedic. quod edidit Petrus Balluzius ad P. Marcham. lib. 6. cap. 10. Gennadius in epist. missa ad omnes Metropol. Quem refert Quintanadvennas Eccles. lib. 2. n. 20. Consonat Trid. sess. 25. de reform. c. 1. Illustrant ultra congestos à Barbosa in praesenti, & Summistas verbo *Simonia*, Binsfeld. ad hunc textum, Decianus lib. 5. tract. crim. c. 85. Hunnius in encyclop. can. tit. 4. Crefolius lib. 4. mystag. c. 32. sect. 2. Mancinus dissert. 28. Balsamon. in nomocan. 11. 27. & 34. Roussel. lib. 5. hist. jur. Pontif. c. 4. Lemaitre de juribus Episcoporum. lib. 2. c. 6. Araujo in qq. moral. disp. 14. per totam. Hallierius de sacris elect. sect. 7. art. 7. Fragoſo de regimine, p. 1. lib. 2. disp. 4. §. 23. Scottia in select. epist. theore. 84. Barb. lib. 1. juris Eccles. c. 33. n. 199. Vighel in method. jur. can. fol. 108. Victoria in relect. de simonia, Gibalinus eod. tract. 9. 6. consecr. 17. Lantdmeter de veteri Monacho, lib. 2. c. 32. & 33. Petrus Greg. lib. 1. parit. tit. 3. c. 5. Duarenus de sac. Eccles. lib. 6. c. 2. P. Marcha lib. 6. concord. c. 10.

10.
Tradi-
tur du-
bitandi
ratio.

Sed haec assertio difficilis redditur ex praxi Ecclesiae recepta, moribusque jam diu usitatis, tam in consecratione Pontificis, quam in Episcoporum consecratione. Nam constat jam ante tempora D. Gregorii Imperatores à Summo Pontifice auri aliquam summam pro confirmatione electionis diutius exegisse, nec summum Pontificem prius ordinari, quam pecuniam persolveret. sic Agathusa, 63. distinct. & eam pecuniam persolvere sanctum Gregorium pro sua ordinatione, refert Joannes Diaconus in vita ipsius Gregorii, lib. 1. impleque Gregorius exponens Psalmum 4. Pœnit. idem narrat. Quae consuetudo diutius duravit in Imperio Orientali; nam Imperatoribus Graecis mos erat ut Patriar. has vel ipsi eligerent, vel saltem ex tribus electis, quem vellent aliis praeferrere, qui honorati, seu tributum aliquod pro institutione sua petebat, ut referunt Cantacucenus lib. 4. hist. cap. 37. Codinus de offic. domus August. cap. 20. quod tributum genus Turcae prosequuti fuerunt, à Patriarchis exigentes duplicem pensitationem: primam appellant *Pescesion*, quam pro sacerdotio ineundo Patriarcha pendit; alteram dicunt *Characion*, quam singulis annis Imperatori solvunt. Utriusque tributum meminerunt Zigomalas in Turco-Grae chron. Constantin. Malaxias in hist. Patriarch. C. P. Et cum tributum characion esset tantum bis mille ducatorum, auctum est subinde Patriarcharum ambitione Sul. sedissimè adulantium, usque ad summam & quatuor mille ducatorum, ut referunt Graecis historicis Hallierius de sacris elect. sect. 7. art. 3. Lemaitre de juribus Episcopis lib. 2. cap. 5. Etiam Imperatores à novis Episcopis pecunias exegisse pro confirmatione. seu inauguratione, legimus: quare Anastasio Synaitæ

inensum fuisse Justinum, eo quod pecuniam non luisse praestare nomine dignitatis recenter acquisita, narrat Euagrius lib. 5. cap. 5. Et pro electione S. Galli Aruernos ad Regem Theodorium munera pro confirmatione electionis derulisse, tanquam rem vulgo usitatam, narrat Gregor. Turon. de vitis Patrum, cap. 6. Et avo Justiniani invaluerat consuetudo, quam ipse Princeps in novella 123. cap. 3. confirmat, ut Episcopi pro inthronizatione sua certam pecuniam summam darent: quod explicat P. Marcha lib. 6. concord. c. 10. Ergo alienum non est à disciplina ecclesiastica pecuniam pendere pro inauguratione, seu consecratione ministrorum Ecclesiae. Accedit, nam Curia Romana debet esse ceterarum inferiorum exemplar, cap. in casis, de re judic. cap. significasti, de elect. Sed in ea magna argenti summa penditur pro confirmatione Episcoporum, ut late probant Roussel lib. 5. hist. Pontif. jurisdict. cap. 4. P. Marcha d. cap. 10. & pro vitanda frequenti Episcoporum translatione Magno nostro Monarcha fuse proposuit Magister Fr. Joannes Martinez discurs. 1. polit. moral. Ergo & in aliis Curis Episcoporum licite pecunia exigitur pro ordinatione, aut literis dimissorias, seu testimonialibus, à notariis Episcoporum, ad exemplum Abbreviatorum, & Plumbatorum Curiae Romanae.

Qua dubitandi ratio ita fulcra non obstante, vera est praesens assertio, pro cuius expositione scire oportet, Simonem Magum primum haeticum, non solum se Deum esse assertuisse, & ita Romanam Civitatem seduxisset adeo, ut Imperator Claudius ei statuam erexisset in anne Tybris, inter duos portes, cum hac inscriptione, *Simoni Deo Sancto*, ut referunt Justinus Martyr apolog. 2. Aloix in vita ipsius Sancti, cap. 5. Tertull. in apolog. verum & animum habuisse emendi donum conferendi Spiritum sanctum à D. Petro, id est sacram ordinationem, ut ipse aliis eam venderet, credens pecuniam donum Dei possideri posse, ut refertur Actuum Apost. cap. 8. & exprellit Cassiodorus lib. 9. variat. cap. 15. ibi: *Recolatur, & timetur Simonis justa damnatio: qui emendum credit totius largitatis auctorem.* Unde tale crimen perpetrantes Simonaici, tanquam Simonis discipuli, dicti fuerunt, cap. qui frudet, cap. Salvator, cap. reperiuntur 1. q. 7. c. quidam, §. Simoniaci, 2. q. 1. h. 1. tit. 27. part. 1. docuerunt D. Ambrosius de poenit. c. 4. D. Thomas 2. 2. q. 100. & in 4. dist. 25. & quodlibet, 2. & 18. Redoanus de simonia, 1. part. q. 1. Lessius de iust. lib. 2. c. 35. Suarez de relig. 10. 1. tract. 4. de simon. cap. 51. omnes Summistae verbo *Simonia*, Araujo in qq. moral. disp. 4. part. 2. art. 1. Nam licet ante ipsum Balaam suas locaverit operas, ut populum Dei benediceret, Num. cap. 21. & referunt in cap. sicut 3. 2. qu. 7. & sacra pagina lib. 4. Regum, cap. 5. refer Giezi à Naam Principe Assyriorum, quem Eliseus à lepra mundaverat, duo talenta accepisse: & de Jeroboam lib. 3. Regum, c. 14. scribitur, quod quicumque implebat manum suam, fiebat Sacerdos; & quod propter hanc causam peccavit domus Jeroboam: & eversa est, & deleta de superficie terrae: & similiter de Jafone refertur lib. 2. Machab. cap. 4. Onia summi Pontificis fratre, quod Antiochum Regem adiit, eique argenti trecenta sexaginta talenta, ut summum adipsi ceretur Sacerdotium, promissit; tamen à Simone simonia nomen accepit: tum quia illi verè simoniaci non fuerunt, ut probat Gibalinus de simonia q. 6. consecr. 4. & 16. tum quia ipse Simon non solum emere, verum & vendere gratiam Spiritus sancti intendebat, ut late probat Patet

11.
Simonia
Etymon.

Pater Suarez ubi supra; & qui ipse adhuc neophytus, statim ac baptizatus fuit à Philippo Diacono in Samaria, donum Spiritus sancti emere proposuit, idè & simoniaci neophyti dicuntur, cap. quisquis, 5. quest. 1. prosequuntur latius simoniae etymologiam Binsfeldius in praesenti rubric. & Suarez ubi supra, Lotharius de re benefice. lib. 3. 9. 29. & lib. 4. q. 1. n. 3.

11.
Simonia
gravi-
tas.

Deinde sciendum est, simoniam ob ejus gravitatem variis nominibus à sanctis Patribus appellari: dicitur absolutè labe, cap. sicut, cap. tanta, hoc titul. cujus vocis rationem illustrat Petrus Andreas Gamaro in extravag. Iulii VI. numer. 177. tom. 5. repetit. lepra in cap. cum ordinarentur 11. quest. 1. peculiare flagitium in cap. quisquis, ead. quest. vulnus cancerolum in cap. reperiantur 1. quest. 1. sacrilegium in cap. 1. 1. quest. 3. cum reverà sit prophanatio rei sacrae per voluntariam commutationem, ut explicat Gibalin. de simon. quest. 4. consecr. 1. rabies in cap. 3. hoc titul. horribile crimen in cap. in Ecclesia, hoc titul. & haeresis; ac simoniaci haeretici dicuntur in cap. Presbyter 1. quest. 1. quod malè ex registro sancti Gregorii citat Gratianus, cum in eo non reperitur, sed apud Gregorium VII. lib. 6. registr. in indice Concilii tunc habiti, in cap. liqueat 13. cap. 21. & 107. 1. quest. 1. cap. 3. & final. 1. quest. 7. Concil. Meld. can. 42. Turonense sub Carolo, can. 15. Rhenense can. 21. Mogunt. sub Rabano can. 12. Mogunt. sub Arnulfo can. 6. non ut docet Gerson tract. de simon. consider. 7. quia simoniaca labe per se fit haeresis; nam consistit aliquem esse simoniacum ex sola depravatione affectus per avaritiam, remanente iudicio recto intellectu; sed praesumptione juris, vel operis, quia cum putent spiritualia esse venalia, in fide suspecti habentur, ut explicat Hallier. d. sect. 7. art. 2. §. 2. Menochius lib. 5. de praesumptionibus, praesumpt. 7. num. 30. Simanchas de Catholicis, titul. 37. Sotus lib. 5. de just. quest. 9. art. 1. quia perinde se gerunt, ac si de fide malè sentirent, ut animadvertit D. Gregorius lib. 9. epist. 53. ad Theodoric. Regem. Nec solum haeresim simoniam esse, verum & damnabiliorè haeresim quam haeresim Macedonianam, dixit Tharafius relatus in cap. eos 1. quest. 1. explicat Div. Thomas dict. quest. 100. art. 1. ad 1. & haeresim, reterimamque esse docet Gofridus Vindocinensis in opuscul. de simonia, & omnium haeresion prodromam esse, docet Gregorius VII. lib. 11. epist. 34. ibi: *Hanc haeresim ante omnes alias, radice pestiferà in Ecclesiam irrepsisse, atque in ipso portu Apostolico, maledictionis telo esse damnatam.* Et idololatriam simoniam esse docuit Gregorius noster lib. 9. epist. 53. rationem reddens his verbis: *Cum enim omnis avaritia idolorum sit servitium, quisquis hanc, & maxime in dandis ecclesiasticis honoribus, vigilanter non praecavet, infidelitatis prodromi subicitur, etiam si tenere fidem, quam negligit, videatur.* Tandem simoniam crimen esse omnibus majus, dixerunt Paschalis II. in cap. final. 1. quest. ult. ibi: *Simoniaci primi, & praecipui sunt haeretici, omnia etiam crimina ad comparationem simoniaca haeresis, quasi pro nihilo repulantur.* Lucius III. in cap. simoniaca. Innoc. III. in cap. per tuas, hoc titul. cujus dicti ratio peti potest ex D. Ambrosio relato in cap. citò 1. quest. 1. & explicat Hallier. dict. sect. 7. art. 2. & quia peccatum hoc propriè est contra Spiritum sanctum, hinc refert Petrus Damianus epist. 1. cap. 7. simoniacum quendam scelus suum parvipendentem, iustum pronunciare D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.

dorologiam sanctae Trinitatis: *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto*, nequivisse dicere, & *Spiritu sancto*, sed tantum, *Gloria Patri & Filio*, etiam si secundo; & tertio idem iterando conatus fuisset addere, & *Spiritu sancto*; sed frustra. Nam ut subjicit Damianus: *Merito Spiritum sanctum dum emis, amisti, ut qui exclusus erat ab anima, procul etiam consequenter esset à lingua.* Hinc rursus Henric. II. Imperator anno Domini 1047. ob simoniae labem ab Spiritu sancto desertus, professus est se toto triduo daemones infestos vidisse, flammam in se per fistulam jaculantes adeo pertinacem, ut noster ignis in comparatione illius jocus putetur, & nihil calere; sed liberatum fuisse à juvene semiustulato, scilicet à sancto Laurentio, cujus Ecclesiam restauraverat. Ita ex Willelmo Malmesburienfi, & Matthæo Westmonasteriensifert Baronius tom. 11. anno Christi 1047. & 1063. quae & alia horribilia exempla refert Willaroel. p. 1. regim. Eccles. question. 1. art. 13. Beyerlinch. in theatro, verbo Simonia: & latè gravitatem simoniae expendit Theophilus tom. 12. tract. mala è bonis Eccles. lib. 2. sect. 1. cap. 3. per totum.

Deinceps sciendum est, simoniam variè definiri ab Interpretibus: ea tamen receptior, communiorque definitio est, ut simonia sit *studiosa voluntas emendi, vel vendendi aliquid spirituale, vel spirituali annexum.* Quam sequuntur Theologi scholastici cum D. Thoma in 4. dist. 25. Decretista in causa 1. pluribus relatis Binsfeldius in praesenti rubric. notabili 7. Gibalinus de simon. q. 1. Conradus Cling. lib. 3. disput. cap. 49. Redoanus eod. tract. 1. p. cap. 2. & probari videtur ex l. 1. tit. 17. part. 1. ubi Gregorius verbo *voluntas, cap. quicumque studet, cap. qui studet 1. quest. 1.* sed adversus eam nonnulla praecipit Marianus Socinus, illud praecipue, quòd in ea solum mentalis simonia videatur definiri, quae poenis Ecclesiae non punitur, ut dicemus infra in cap. final. hoc titul. Nec etiam voluntas emendi spirituale dicitur simonia, sed voluntas simoniaca: & tandem quia caetera crimina non definiuntur per verba *studiosa voluntas*: quare Glossa in dict. cap. quicumque, cap. qui studet, praedictae definitioni addebat, *cum effectu*, ut sic actuale simoniam comprehenderet. Alii addunt, *opere subsequente*, ut Abbas in cap. nemo, hoc titul. Hostiensis in cap. tuas nos, hoc titul. Henricus in cap. final. hoc titul. Richardus in 4. dist. 25. quest. 1. Sed huic sententiae repugnant illa verba, *studiosa voluntas*, unde Palacios lib. 2. de contract. cap. 7. simoniam definit, ut sit commutatio rei spiritualis pro temporali. Sed adhuc defendenda est communis definitio, nec per illa verba, *studiosa voluntas*, simonia mentalis definitur, ut vulgò receptum est, sed actualis etiam, quae per dationem rei temporalis pro spirituali, vel econtra committitur; quia ut docet D. Thomas dict. quest. 100. art. 1. quem sequitur Sotus lib. 9. de justitia, quest. 3. art. 2. tribus rationibus spiritualia emi, nec vendi possunt. Prima, quia nullo pretio aestimari valent: secunda, quia nemo etiam Pontifex est illorum Dominus, sed tantum dispensator, juxta D. Paulum ad Corinth. cap. 4. tertia, quia talis venditio spiritualium natura repugnat, juxta illud D. Matthæi capite 10. *Gratis accepistis, gratis date.* Unde jure civili similium rerum nulla est emptio, ex leg. sed & Celsus, leg. hanc legem,

13.
Simonia
defini-
tio.

legem, ff. de contrabenda emption. nam cum in nullius bonis sint, earum rerum nullum est commercium, l. in tantum, §. sacra, ff. de rerum divis. l. inter 83 §. sacram, ff. de V. O. Quare quantumvis ille, qui pretium dat pro rebus spiritualibus, studiosè eas emere procuret; tamen verè eas non emit; quia cum earum nullum sit commercium, nulla item est emptio, nec venditio, quia materia non est vendibilis, & ea ratione simonia actualis, quæ dato pretio committitur, non definitur ut sit emptio, vel venditio rei spiritualis, sed studiosa voluntas emendi, vel vendendi; quia per pretium studiosè procuratur aliquid emi; verè tamen nihil emitur: quod apertè colligitur ex d. cap. quicumque, d. cap. qui studet, in quibus verè agitur de simonia actuali, cum in eis imponatur pœna in foro exteriori; & tamen dicitur, quod pretii datione non emunt, sed student emere. Quod & satis innunt textus in d. cap. reperiuntur, ead. quest. ibi: *Mercari velle gratiam Spiritus sancti, dum vile pretium donant: & cap. si quis Episcopus, ibi: Gratiam, quæ vendi non potest.* Ex quibus patet, illa verba, studiosa voluntas, aliter accipienda esse, quam existimant DD. communiter, quos refert & sequitur Navarrus in manuali, cap. 23. num. 100.

14.
Expli-
catur
dicta
definitio

Dicitur etiam in dicta definitione, aliquid spirituale, vel spirituali annexum: pro quorum verborum explicatione præmittendum est, nomen hoc, Spiritus, propriè significare anhelitum, id est aerem ipsum, quem spirando attrahimus. Cicero lib. 2. de natura Deorum, ibi: *Tribus rebus animalium vita continetur, cibo, potione, & Spiritu.* Significat etiam ventum, juxta illud Virgilio *Æneid. 12.*

*Ac velut Edoni Borea cum Spiritus alto
Insonat Aegeo.*

Sed quia & ventus, & anhelitus subtilia quædam corpora sunt, & invisibilia, translatum fuit nomen ab scriptoribus ecclesiasticis ad significandas res omnino incorporeas, ut Deus, Anima, & Angelus; & etiam illa, quæ illis accedunt, ut virtutes, & scientiæ. Hæc verò spiritualia quædam procedunt ab spiritu creato, pro ut sunt scientiæ acquirunt, & virtutes, quæ parantur raro studio, atque labore. Quædam procedunt ab spiritu increato, ut gratia gratum faciens, & virtutes infusæ, quæ supernaturaliter à nobis acquiruntur; & reliqua omnia, quæ ad salutem animarum supernaturaliter sunt instituta, vel ab ipso Deo, vel ab Ecclesia per potestatem sibi à Christo datam, ut optimè explicavit Navarrus in manuali, cap. 23. num. 99. Hæc verò spiritualia quædam sunt per essentiam, ut gratia, virtutes, & gratia Spiritus sancti: quædam per causam, ut sacramenta Ecclesiæ, quæ efficiunt, & causant gratiam; quædam sunt spiritualia per effectum, ut sunt Sacramentorum administrationes, divinorum officiorum celebratio, donum prophetiæ, & miraculorum; quia descendunt ex gratia, vel ad illam disponunt. Alia verò sunt spiritualibus annexa; quod etiam dupliciter contingit, vel antecedenter, vel consequenter: antecedenter sunt Ecclesiæ altaria, vestes, & cætera ornamenta, & jus patronatus; quæ omnia antecedunt Sacramentorum administrationem, & divinorum celebrationem, & ad illa ordinantur, consequenter verò spiritualibus annexa illa dicuntur, quæ spiritualia præsupponunt, & ab illis dependent, ut beneficia, & decimæ, & alia, quæ sequuntur vel ex potestate or-

dinis, vel jurisdictionis, ad quæ principia reducenda sunt quæ latè docent D. Thomas 2. 2. q. 100. art. 4. Aragon in ead. quest. art. 1. Tiber Decianus tom. 1. tract. crimin. lib. 5. cap. 79. Redoanus de simon. 3. p. q. 13. Gibalinus eod. tract. q. 3. Binseldius in præsentibus rubric. notabil. 7.

Rursus sciendum est, simoniam committi in emptione rei spiritualis supernaturalis, procedentis ab Spiritu increato, pro ut sunt dona Spiritus sancti, & similia supra relata, quæ & referuntur à D. Paulo ad Corinth. cap. 12. & ad Ephesios cap. 4. de his enim agens Christus Dominus Matthei cap. 10. dixit: *Gratis accepistis, gratis date.* Committitur etiam in emptione eorum, quæ spectant ad animæ salutem, licet ab Ecclesia jure humano fuerint statuta, quia illa omnia vel sunt spiritualia, vel supernaturalia, vel eis annexa, juxta tradita supra à Soto & Aragon. Committitur etiam simonia in baptismo, cap. etiam corde, cap. non nocet, cap. emendari 1. q. 1. in Sacramento Pœnitentiæ, cap. remissionem 1. q. 1. cap. nemo, infra hoc titul. in Eucharistia, cap. nullus 1. q. 1. si pretium detur pro christinate, cap. dictum est, cad. quest. 1. cap. ea quæ, cap. ad nostram, cap. in tantum, hoc titul. pro dedicandis Ecclesiis, cap. statutus 106. 1. quest. 1. pro consecratione Ecclesiarum, cap. placuit 1. q. 1. cap. cum sit Romana, hoc titul. pro altaribus dedicandis, cap. altare 1. q. 3. pro beneficiis consequendis, cap. si quis præbendam 1. q. 3. cap. cum essent 12. cap. querelam 15. hoc titul. pro aliis honoribus ecclesiasticis assequendis, cap. cum omnis 20. 1. quest. 1. pro exercendo quocunque ministro ecclesiastico, cap. quam pro 1. quest. 2. cap. ad nostram 21. hoc titul. pro oleo sancto, cap. si quis 1. quest. 1. pro quacunque res sacra, cap. si quis constituit 1. q. 1. pro ingressu monasterii, cap. nullus Abbas 1. q. 2. cap. non satis 8. cap. quoniam 40. hoc tit. pro sepultura, cap. cum Ecclesia, hoc titul. pro exequiis defunctorum, cap. ad Apostolicam, hoc tit. pro benedictionibus nubentium, cap. suam, hoc titul. pro absolutione excommunicati, cap. ad aures 24. hoc titul. pro reconciliatione pœnitentis, aut regendo peccatore, cap. nemo, hoc titul. pro jure patronatus, cap. præterea, de transact. cap. veniens 10. de testibus: pro præsentatione ad beneficium, cap. ex tua, hoc titul. de quibus omnibus suis locis agemus, quia in præsentibus tantum damnatur simonia, quæ committitur circa ordinationem, seu consecrationem ministrorum Ecclesiæ. Impropiè etiam alia bona censentur simonia materia, ut justitia, cujus venditionem Petrus Blefensis episcopus & Petrus Damianus opuscul. 35. cap. 4. infimulant simonia; & quidem propriè dictæ, juxta Buseum, ad eam Blefens. episcopi. sed malè, ut docuit Theoph. tract. mala è bonis, lib. 2. sect. 1. cap. 1.

Unde apparet ratio præsentis assertiois; nam cum pro eis, quæ data sunt, ut gratis dentur, non possit aliquid exigi, & spiritualis potestas ratione ordinis competens ordinatoribus illis data sit, ut gratis conferant, non possunt pro ordinatione aliquid pretio æstimabile exigere. Unde in simonia commissa pro collatione ordinum peccatur contra religionem, justitiam, & pietatem; religio enim violatur tum contemptu divini numinis, cujus majestas contemnitur, cum non meliores, qui ei gratissimi sunt, seu opulentiores in sacerdotibus ordinantur; cujus cultus negligitur, quoties ad eum procurandum non aptiores eliguntur, sed qui pecuniam offerunt: tum etiam clericali statui, cui

rati
ratio.

qui injuria inferitur, cum pecunia ejus gradus estimatur: nam quis non vile putet esse quod venditur? inquit Hormisdas in *epist. ad Episcopos Hispania, cap. 2.* Justitiae etiam ordinario simonica opponitur: tum, quod turpi ista sacrarum ordinationum nundinatione doctiores, ac sanctiores, qui dignitatum minus cupidi esse solent, in doctioribus, ac minus probis ad eas convolantibus, ecclesiasticarum sanctionum, officiorumque distributione, quae secundum justitiae distributivae leges sapientioribus, ac melioribus debentur, soleant praetermitti: tum quod iniquum sit, & contra justitiae commutativae regulas, ut proximè dicebam, pretio commutare, quod pretio commutari non potest; & vendere, quod gratis acceptum est, contra illud Christi Domini praecipuum, *gratis accepistis, gratis date.* Quod ita ad rem expendit Gennadius in *epist. encyclica*, ita latine versà: *A me, inquit, accepistis dignitatem sacerdotii, si mihi pro ipso parum quid, vel magnum solvistis, & hoc à me venditum est, hoc quoque ipsum aliis vendite, sin autem gratis accepistis, vos quoque gratis date.* Tandem simonia in ordinatione ministrorum Ecclesiae repugnat pietati, quia talis ordinatio offenderet piorum animos, & pauperes à sacramentorum perceptione retraheret, quod observat Gelasius in *epist. 1. ad Episcopos Lucania, cap. 7.* adeoque abhorruit Ecclesia ordinationes simoniacas, ut cautè ejus constitutiones legi debeant, cum in eis videatur doceri, similes ordinationes nullas esse. D. Gregorius *lib. 7. epist. 12. ibi: Quicumque studet per pretii ordinationem sacrum ordinem suscipere, sacerdos non est, sed inaniter tantummodo dici concupiscit.* Paschalis II *epist. ad Mediolan.* cujus verba perperam Gratianus tribuit in *cap. quicumque 1. q. 1. D. Ambrosio in cap. cum ordinaretur, ead. caus. & quest.* qui omnes PP. accipiendi sunt de ordinatione nulla quoad exercitium, non verò quoad effectum characteris. Apud Gentiles verò usum inolevisse dandi aliquid pro sacerdotio, constat ex *l. 1. §. sed an id, ff. de collat. bonor. l. 1. ff. de pollicit. l. 1. vers. Non tamen, de extra ordin. cognit. l. 1. §. 1. ff. ad leg. Jul. de ambitu.*

ab hac pensatione per Constantinum Pogonatum exempta est, quamvis nec tunc quidem jus confirmandi Romanum Pontificem Imperator remisit; sed postea Benedicto II. omninò cessit, & illam exactionem ut simoniacam accusavit Gregorius Magnus in *Psalm. 4. penitent.* & ita tam ipse, quam ejus praedecessores renuenter persolvebant, in justam vexationem redimentes, nec emebant dignitatem, sed moram suae consecrationis Ecclesiae nocivam datà pecunià redimebant, ut ita Imperatoriam gratiam sibi conciliarent. Sic etiam alii Episcopi, qui propriis Principibus aliquam pecuniam summam tempore suae consecrationis persolvebant, coacti, & inviti eam pendebant, ut ita confirmationem juxta eorum temporum corruptelam impetrarent; & illam improbam consuetudinem damnari in praesenti docet P. Marcha *cap. 10.* Nec obstat, quod de stilo Curiae Romanae expegebamus; nam omittis Redoano de *simonia 1. p. cap. 20. n. 2.* Garanna eodem tract. qui asserunt praesentem prohibitionem non exigendialiquid à notariis pro chartis, litterisve dimissoriis, seu testimonialibus, tantum à jure positivo provenire, & ideo locum non habere in Curia Romana; cum R. Pontifex sit supra jus positivum; sicut receptum est, legem Juliam de ambitu locum non habere in Curia Principis, quo modo ipsi accipiunt legem *1. ff. ad leg. Jul. de ambitu.* dicendum est, notarios, abbreviatores, & plumbatores pro stipendio proprii laboris pecuniam exigere, non pro pretio ipsius confirmationis, ut latius profequitur Roussetius *dict. cap. 5. per totum*, ubi de annatarum, & similium praestationum origine agit.

Sed superiori assertioni opponi potest textus in *cap. constitutum, de relig. domib.* ubi certa pensio annuatim persolvenda promissa fuit à quibusdam monachis pro ordinibus recipiendis: ergo quia in Sacramento Ordinis intervenire potest nummaria praestatio. Pro cujus difficultatis solutione dicendum est, in eo textu pensionem non fuisse promissam à monachis proprio Episcopo pro ordinibus recipiendis, sed in recognitionem subjectionis, ut liceret à quocunque Antistite catholico ordines recipere; quae conventio auctoritate Sedis Apostolicae fuit confirmata, aliàs nulla esset, ut probavit in *cap. final. de pactis*, ubi alia, quae ad ejus textus expositionem spectant, adduxi.

18.
Exponitur cap. constitutum de relig. Dom.

17.
Difficultas dubia

Nec obstat dubitandi ratio supra adducta; nam pecuniam illam Pontifex Imperatori solvebat coactus, non verò voluntariè, donec texto sacralo Ecclesiae, postulante Agathone Ecclesia Romana

CAPUT III.

Ex Concilio a Magunt.

Quicumque Presbyter per pretium Ecclesiam fuerit adeptus, omni modo deponatur, quod contra ecclesiasticæ regulæ disciplinam agere dignoscitur, qui alium Presbyterum legitime ad Ecclesiam ordinatum, per pecuniam expulerit, eamque sibi taliter vindicaverit: quod vitium latè diffusum, summo studio emendandum est. Itaque interdicendum videtur clericis, sive laicis, ne quis cuilibet Presbytero praesumat dare Ecclesiam sine licentia & b consentu Episcopi sui.

NOTÆ.

1. a Magunt.] Ex Concilio Maguntino, seu Magontinensi citatur canon hic à Burchardo *lib. 3. Decreti, cap. 110* Ivone *p. 3. cap. 86.* Papiensi in *1. collect. sub hoc tit. cap. 2.* & extat ferè eisdem verbis in Concilio Mogunt. sub Rabano *can. 12.* Mogunt. sub Arnulfo *can. 5.* sub Carolo *can. 15.* ex quibus illum transcribo. Ita autem repetita fuit eadem sanctio in tribus Conciliis, D. D. Genzal. in *Decretal. Tom. V.*

quia his temporibus inoleverat in Gallia magna corruptela circa beneficia ecclesiastica, quae laici, praecipue potentiores, ut Duces, Comitesque, propria auctoritate conferebant, & plerumque auferrebant, ut aliis conferrent, ut constat ex Concilio Maguntino sub Arnulfo, *cap. 29. ibi: Ut laici Presbyteros non ejiciant de Ecclesiis, nec constituent sine consensu Episcoporum suorum.* Concil. Cabilon. *can. 42. ibi: Inventum est, quod multi*

G 2 arbitrii